

Notat om delegeret retsakt til Folketingets Europaudvalg

Dato
xx. januar.2022

Europa-Kommissionens delegerede forordning om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2021/1153 for så vidt angår de specifikke udvælgelseskriterier og de nærmere detaljer for udvælgelsesprocessen for grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi (CEF-VE)

Intet KOM-nr.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 21. december 2021 vedtaget en delegeret forordning om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2021/1153 for så vidt angår de specifikke udvælgelseskriterier og de nærmere detaljer for udvælgelsesprocessen for grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi.

Den delegerede forordning supplerer Connecting Europe-faciliteten, der understøtter grænseoverskridende infrastrukturprojekter på transport-, energi- og det digitale område. For finansieringsperioden 2021-2027 er der indført en ny kategori af støtteberettigede projekter i energidelen for "grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi". Grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi skal fremme grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstaterne inden for planlægning, udvikling og omkostningseffektiv udnyttelse af vedvarende energi.

Den delegerede forordning træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Den delegerede forordning medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser ud over eventuelle tilskud til danske projekter, ligesom beskyttelsesniveauet ikke påvirkes.

Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund. Frist for indsigelse er to måneder efter forordningens offentliggørelse.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 21. december 2022 vedtaget en delegeret forordning om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 201/1153 for så vidt angår de specifikke udvælgelseskriterier og de nærmere detaljer for udvælgelsesprocessen for grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi.

Den delegerede forordning er udstedt med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1153, Connecting Europe Faciliteten (CEF). CEF understøtter infrastruktur og forbindelser i Europa på transport-, energi- og det digitale område. For finansieringsperioden 2021-2027 blev der i CEF indført en ny kategori af støtteberettigede projekter i energidelen for "grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi".

Den nye kategori af støtteberettigede projekter komplementerer støtten til grænseoverskridende infrastruktur i henhold til TEN-E-forordningen (Forordningen om Retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur 2013/347).

Der er i CEF's energibudget på 5,83 mia. EUR afsat 15 % (svarende til 875 mio. EUR) til grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi. Hvis tærsklen på 15 % nås, øger Kommissionen andelen til 20 %. Hvis efterspørgslen viser sig at være utilstrækkelig, vil Kommissionen omdirigere det uudnyttede budget til at opfylde målene i TEN-E. Fra 2024 kan uudnyttet budget også anvendes til medfinansiering af EU's finansieringsmekanisme for vedvarende energi (gennemførelsesforordning 2020/1294).

3. Formål og indhold

Det fremgår af den delegerede forordning, at det overordnede formål med grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi er at fremme grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstaterne om planlægning, udvikling og omkostningseffektiv udnyttelse af vedvarende energikilder og at bidrage til dekarbonisering, virkeliggørelse af det indre energimarked, forbedring af forsyningssikkerheden og innovation og fremme deres integration gennem energilagringsfaciliteter.

Der henvises desuden til, at samarbejdet om udbredelse af vedvarende energi kan muliggøre en mere omkostningseffektiv opskalering, når lokaliteterne med det bedste potentiale udnyttes, når ressourcerne samles, og når planlægningen og udbredelsen af produktionen af vedvarende energi finder sted. Samarbejde, herunder inden for rammerne af regionale samarbejdsplatforme, kan bidrage til yderligere at tilpasse politikkerne for vedvarende energi og støtte det igangværende arbejde i regionale energifora som blandt andet Nordsøsamrådet (North Seas Energy Cooperation, NSEC) og planen for sammenkobling af det baltiske energimarked (Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP). Samarbejdet kan desuden bidrage til den strategiske udbredelse af vedvarende teknologier med henblik på at fastholde og udvide EU's teknologiske førerposition inden for vedvarende energi.

Det anføres desuden, at tempoet i udbredelsen af vedvarende energi skal fordobles i løbet af det næste årti. Opskaleringen af vedvarende energikilder til elektricitet skal navnlig holde trit med elektrificeringen af de energiforbrugende sektorer og en forventet fordobling af andelen af elektricitet i slutenergiforbruget senest i 2050. Det nye CEF-område for vedvarende energi skal bidrage til at integrere vedvarende energi i energiforbrugende sektorer, fremme sektorintegration og bidrage markant til den bredere energiomstilling.

Den delegerede retsakt fastsætter i overensstemmelse med artikel 7 i CEF-forordningen de specifikke udvælgelseskriterier og nærmere detaljer for udvælgelsesprocessen for grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi.

Indhold

Efter den beskrevne ordning vil der kunne opnås støtte til forprojekter og anlægsudgifter til vedvarende energiproduktionsanlæg, der indgår i et grænseoverskridende dokumenteret samarbejde mellem mindst to medlemslande. De grænseoverskridende projekter bør udgøre en mere effektiv løsning på udbredelsen af vedvarende energi, og der skal påvises socioøkonomiske nettofordele ved projektet. Der nedsættes en arbejdsgruppe til udvælgelse af projekter med deltagelse af medlemslandene. Kommissionen vedtager den endelige liste over projekter.

Det fremgår af retsakten, at de støtteberettigede produktionsteknologier følger VE-direktivets definition, jf. *"vindkraft, solenergi (solvarme og solceller) og geotermisk energi, omgivelsesenergi, tidevands-, bølge- og andre former for havenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra spildevandsanlæg og biogas."* Hertil kommer tilknyttede lagringsfaciliteter, informations-, og kommunikationsteknologier, forbindelse til transmissionsnettet m.m., som udgør en integreret del af projektet, effektivt muliggør integration af og supplerer et anlæg til produktion af vedvarende energi.

Der henvises i den delegerede forordning til VE-direktivets fire mekanismer, der kan bruges til samarbejde: statistiske overførsler af VE-produktion, fælles projekter mellem medlemsstaterne, fælles projekter mellem medlemsstaterne og tredjelande og fælles støtteordninger. For at være støtteberettigede skal grænseoverskridende projekter for vedvarende energi anvende og dokumentere en af disse fire samarbejdsmechanismer.

Projektiværksætteren skal påvise, at de potentielle overordnede omkostningsbesparelser i forbindelse med udbredelsen af vedvarende energi og/eller fordele for systemintegration, forsyningssikkerhed eller innovation, der er forbundet med projektet, mere end opvejer omkostningerne (socioøkonomiske nettofordele). Kommission vil sammen med den delegerede forordning offentliggøre en cost-benefitmetode.

Ifølge den delegerede forordning vil Kommissionen nedsætte en gruppe for grænseoverskridende projekter bestående af repræsentanter for medlemslandene med

Kommissionen som formand. Gruppen skal udarbejde udkast til liste over projekter, der kan komme i betragtning, samt overvåge gennemførelsen af projekterne.

Det fremgår, at Kommissionen mindst en gang årligt indkalder ansøgninger. Kommissionen udarbejder den endelige liste, som skal reflektere gruppens udkast til liste samt sikre passende geografisk fordeling. Listen vil blive revideret mindst hvert andet år.

Projektiværksætteren skal årligt fremlægge en situationsrapport og offentliggøre oplysninger om projektet på egen hjemmeside.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en delegeret forordning, der udstedes i medfør af en allerede vedtaget forordning, vurderer regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der er ikke fastsat regler i Danmark for fælleseuropæiske udvælgelseskriterier og de nærmere detaljer for udvælgelsesprocessen for grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den delegerede forordning har direkte virkning og får ikke konsekvenser for dansk lovgivning. Den delegerede forordning er udstedt med hjemmel i CEF forordningens artikel 7, stk. 2.

Økonomiske konsekvenser

Den delegerede forordning vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser ud over de mulige positive samfundsøkonomiske konsekvenser af, at danske projektudviklere får mulighed for at søge EU-støtte til den danske del af grænseoverskridende vedvarende energiprojekter.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Den delegerede forordning vurderes ikke at få konsekvenser for beskyttelsesniveauet og vurderes at bidrage til indfrielse af Danmarks og EU's ambitiøse klimamål.

8. Høring

Den delegerede forordning har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima, Energi- og Forsyningspolitik den 4. januar 2022 med frist den 10. januar 2022. Der er ikke indkommet høringsvar.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil være positive overfor forordningen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side har man støttet revisionen af forordningen om Connecting Europe-faciliteten, herunder ændringen om, at det fremover vil være muligt at søge om støtte til grænseoverskridende VE-projekter. Rettidig udbygning af energiinfrastruktur i Europa er centralt for at fremme det indre marked, øge forsyningssikkerheden og fremme integration af vedvarende energi.

Regeringen er derfor generelt positiv over for formålet med den delegerede forordning, som kan medvirke til at fremme den grønne dagsorden og opnåelsen af de fælles VE-mål i 2030. Regeringen finder desuden, at tildelingskriterierne kan gøre det muligt for danske projekter at hjemtage midler, blandt andet i relation til energioverførelserne.

Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund. Frist for indsigelse er to måneder efter forordningens offentliggørelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.